

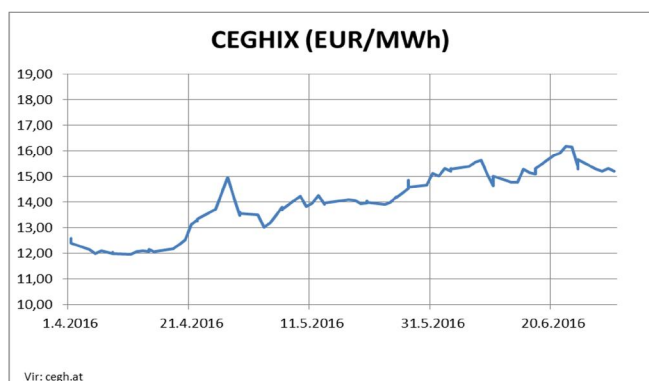
Geoplin uresničuje zastavljene cilje za leto 2016

V drugem četrtletju leta 2016 smo v družbi Geoplin aktivnosti usmerjali v sklepanje novih prodajnih pogodb in zaklepanje cen za kupce s cenami, vezanimi na promptni trg. Poleg tega se je končala ogrevalna sezona naših manjših naprav SPTE, katerih delovanje se je zaradi vremenskih razmer podaljšalo v mesec maj. Uspešno smo pričeli z izvedbo dveh projektov zamenjave razsvetljave in zagotavljanja prihrankov v industrijskih objektih naših kupcev po principu pogodbeništvu ter nadaljevali razvoj drugih projektov učinkovite rabe energije.

Indeks cene zemeljskega plina na CEGH

Indeks zemeljskega plina na avstrijski borzi CEGHIX, ki sledi dnevnim cenam, je v drugem četrtletju porastel za dobrih 22 % in ob koncu junija končal pri vrednosti 15,195 EUR/MWh. Najnižjo vrednost je indeks dosegel v sredini aprila, ko je znašal 11,971 EUR/MWh, kar je tudi zgodovinsko najnižja vrednost od vzpostavitve indeksa leta 2009. Najvišja vrednost četrtletja pa je bila dosežena v sredini junija, ko se je indeks ustavil tik pod 16 EUR/MWh. Toliko je približno znašal tudi v začetku leta 2016.

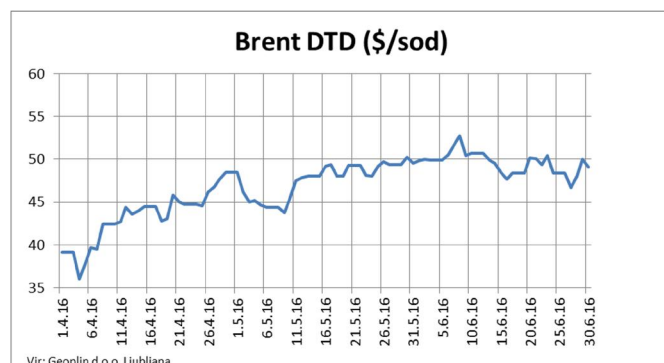
Rast cen zemeljskega plina v Avstriji je skladna z rastjo na drugih evropskih vozliščih in povezana z rastjo nafte, ki je skokovito rasla od marca dalje. Korelacija med nafto in zemeljskim plinom je, kljub zmanjšanemu deležu pogodb, vezanih na naftne derivate, namreč še vedno velika. Tudi za prihodnje gibanje cen zemeljskega plina bo treba skrbno spremljati ceno nafte, ki bo najmočnejši cenovni element, vse dokler ne bodo prevladali ostali temeljni elementi trga zemeljskega plina.

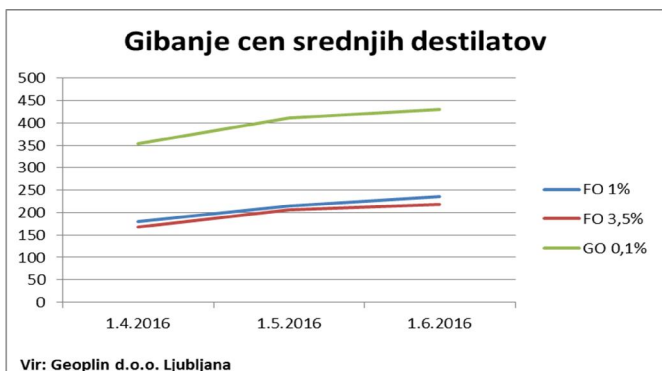
Borzno gibanje cen energentov

Sod nafte se draži že od konca januarja, ko je dosegel lokalno dno pod 28 USD, in to kljub rekordnim svetovnim zalogam nafte ter dnevnem presežku proizvodnje nad dejansko porabo. Trenutno dnevni presežek znaša od 1,2 do 1,5 milijona sodov na dan, medtem ko je bil razkorak pred dobrimi šestimi meseci skoraj dvakrat večji. Čeprav so prizadevanja članic združenja OPEC za omejevanje črpanja nafte in drugi poskusi za dvig cene soda nafte ostali večinoma le pri pogovorih in se dejansko niso prenesli v prakso, se je sod nafte podražil do psihološko izredno pomembne meje 50 USD. Kratkoročni dejavniki, kot so nedavni požar v naftno bogatem področju v Kanadi, ogrožene ploščadi v Libiji in Nigeriji in druge omejitve dobav v naftno bogatih državah v zadnjih mesecih, so sicer pripomogli k rasti cen, vendar verjetno ne vključujejo realne dolgoročne komponente.

Soda Brent in WTI sta pri meji 50 USD vnovič zanimiva za dražja ameriška črpališča, ki so se v zadnjem letu silovito zapirala, število raziskovalnih vrtnin pa je upadlo celo na najnižjo raven od leta 1940. Trenutno jih je v ZDA aktivnih le še 431, kar je polovico manj kot pred letom dni.

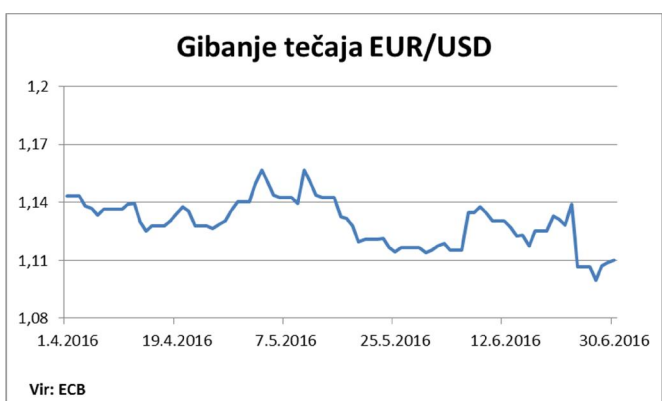
Ameriška produkcija je tehnično izjemno fleksibilna in hitro prilagodljiva na ceno nafte. Če bi se cene stabilizirale in ostale na ravni okoli 50 USD za sod, bi Američani vnovič zagnali svoje črpalke in s tem povečali produkcijo. Pri trenutnih cenah nafte povprečno naftno podjetje v sektorju dela z izgubo, lani v višini kar treh dolarjev na sod. Analitiki ocenjujejo, da se bo trg stabiliziral pri okoli 50–55 USD na sod, kar so tudi srednje napovedi za naslednjih 12 mesecev. Pomemben je tudi podatek o ameriških zalogah nafte, ki trenutno znašajo 526,6 milijona sodov, lani pa so v enakem obdobju znašale 465,4 milijona sodov. Zaloge sicer upadajo že šesti teden zapored, kar daje slutiti, da se na naftnem trgu vzpostavlja ravnotežje.

Podobno kot cena nafte so tudi cene srednjih destilatov ob prehodu v prvo četrtletje začele naraščati. Njihova cena se je v drugem četrtletju zvišala za 20–30 %. Njihove cene se bodo tudi v prihodnje gibale skladno s pričakovani gibanja cen nafte.

Tečaj EUR/USD

Valutnorazmerje EUR/USD se je v drugem četrtletju leta gibal v pasu od 1,1432 do 1,1102, pri čemer je bila opazna tendenca padanja evrske valute. Padec lahko pripišemo boljšim gospodarskim kazalcem ameriške ekonomije in tveganju, ki ga prinaša izstop Velike Britanije iz Evropske unije. Odločitev Velike Britanije za izstop prinaša veliko mero negotovosti glede gospodarskih in političnih razmer v evropskem prostoru, vse to je seveda vplivalo na gibanje osrednjih valut EUR, USD in GBP. Mednarodne inštitucije ocenjujejo, da bo izstop večletni proces. Vsem ocenam pa je skupno, da bodo gospodarske posledice izstopa za EU negativne. Pričakovana gospodarska rast v EU v obdobju 2016–2018 naj bi se znižala za 0,5 do 1 odstotne točke.

Finančni in valutni trgi ter posledično v dolarjih nominirani surovinski trgi bodo v prihodnjih mesecih precej volatilni, vse dokler se ne oceni tveganj in ovrednoti nova slika gospodarskega stanja v Evropi.

Trg utekočinjenega zemeljskega plina (UZP)

Mednarodna agencija za energijo (IEA) je v junijskem poročilu ocenila, da bo prihod novih zmogljivosti UZP okrepil ponudbeno stran, pri čemer pa bo svetovno povpraševanje malenkost upadlo. S tem bo nastala vrzel med ponudbo in povpraševanjem, ki bo dolgoročno pritiskala na cene plina.

Poročilo IEA, ki podaja podrobno napoved petletnega razvoja povpraševanja zemeljskega plina, vidi manjšo rast svetovnega povpraševanja po zemeljskem plinu, in sicer za 1,5 % na leto v primerjavi z 2-odstotno rastjo, ki je bila načrtovana v lanskem letu. Počasnejša rast povpraševanja po energentu in zmanjšanje energetske intenzivnosti svetovnega gospodarstva zmanjšujeta rast povpraševanja za vsa fosilna goriva, vključno s plinom. Obeti so slabi tudi za premog in nafto. IEA pa še vedno pričakuje, da se bo delež plina v mešanici energetskih virov povečal – čeprav skromno – do leta 2021.

Kljub zmanjšanemu povpraševanju po plinu se bo po napovedih globalni izvoz utekočinjenega zemeljskega plina bistveno povečal. V obdobju od leta 2015 do leta 2021 se bodo zmogljivosti za utekočinjanje povečale za 45 %, predvsem v ZDA in Avstraliji. Do leta 2021 bo Avstralija postala glavni tekmelec Katarju, ki je največji svetovni izvoznik utekočinjenega zemeljskega plina, medtem ko ZDA v izvozu ne bodo veliko zaostajale.

Učinkovita raba energije

V drugem četrtletju leta 2016 je Geoplina vzpostavil projekta učinkovite rabe energije pri končnih kupcih iz predelovalne industrije. V okviru nujenja storitve pogodbenišva sta predvidni zamenjavi svetil v proizvodnih prostorih z zahtevnimi obratovalnimi pogoji in zagotavljanje prihrankov energije. Razsvetljava bo pri naročnikih izpostavljena visokim temperaturam in prašni atmosferi, obratovala pa bo preko 8.000 ur letno. Nameščen bo sistem merjenja porabe električne energije, ki omogoča spremljanje realiziranih prihrankov energije.

Poleg tega smo v Geoplina pri kupcih začeli s pripravami in izdelavo idejnih rešitev za projekte izrabe odpadne toplote in rekonstrukcije hladilnih sistemov po principu pogodbenišva. Pri teh projektih se z relativno nizkimi vložki lahko dosežejo znati prihranki energije, tako da imajo projekti kratko dobo vračanja.

Geoplina se zaveda potrebe po učinkoviti rabi energije v gospodarstvu in posledične konkurenčnosti njegovih kupcev. Zato bomo tudi v prihodnje spodbujali tovrstne projekte in v sodelovanju s kupci iskali rešitve, ki bodo pripomogle k uresničitvi teh ciljev in našemu dolgoročnemu partnerstvu.

Naprave za soproizvodnjo električne in toplotne energije v trgovskih objektih so zaradi toplotnih potreb obratovale tudi v mesecu maju. Večja proizvodna naprava v zdraviliškem kompleksu redno obratuje vse leto, ker je proizvedena toplota namenjena ogrevanju vseh dejavnosti v zdravilišču. Z našo učinkovito proizvodnjo smo kupcem omogočili znaten prihranek energije ter prispevali k znižanju emisij CO₂ in našemu ogljičnemu odtisu.

Druge novice

Projekt dograditve plinovoda pod Baltskim morjem med Rusijo in Nemčijo, t. i. Severni tok 2, se nadaljuje kljub temu, da je EU podaljšala embargo proti Rusiji do 31. 1. 2017. Projekt posodobitve plinske povezave predvideva podvojitev zmogljivosti obstoječega plinovoda. Obratovati naj bi začel do leta 2020. V projektu, katerega vrednost je ocenjena na deset milijard evrov, sodeluje z ruskim Gazpromom več plinskih gigantov iz Evrope.

Evropska Unija je 30. junija objavila nov razpis v okviru instrumenta povezovanja Evrope (CEF), ki pomaga pri investicijah v evropske energetske infrastrukturne projekte. Na voljo bo do 600 milijonov EUR, primarno namenjenih projektom za povečanje konkurenčnosti, zanesljivosti in varnosti energetske oskrbe ter hkrati za prispevanje k trajnostnemu razvoju in varstvu okolja. Financirani projekti bodo pomagali pri dokončni uveljavitvi notranjega energetskega trga in ustvarjanju prilagodljivosti energetske unije, ki sledi aktualni klimatski politiki, usmerjeni k nevtralizaciji podnebnih sprememb.

PRAVNO OBVESTILO

Podatki, navedeni v poročilu Dogajanje na trgu zemeljskega plina, so nezavezujoči in Geoplin d.o.o. Ljubljana ne jamči za njihovo točnost oz. ustreznost. Geoplin d.o.o. Ljubljana tudi ne prevzema nobenih odgovornosti in ne bo v nobenem primeru pokrnil morebitne posredne ali neposredne škode, ki bi uporabniku utegnili nastati bodisi zaradi pomanjkljivih ali napačnih podatkov iz poročila ali napačne interpretacije le-teh.